

Rámcový vzdělávací program pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání

Výzkumný ústav pedagogický v Praze

Rámcový vzdělávací program pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání zpracovali:

Celková gesce přípravy dokumentu:

Celková koncepce dokumentu:

Celková koordinace přípravy dokumentu:

Autoři a odborní konzultanti jednotlivých oborů:

Autoři a odborní konzultanti jednotlivých částí dokumentu:

Externí spolupracovníci a poradci:

/Bude doplněno po dokončení všech kapitol RVP ZUV/

Preambule

Umělecké vzdělávání má v českých zemích dlouholetou tradici. Počátky hudebního vzdělávání sahají až do 17. století. Působením vynikajících kantorů v 18. století a vznikem městských hudebních škol ve století devatenáctém, byla založena tradice organizovaného hudebního vzdělávání v českých zemích. Počet hudebních škol se v době první republiky dále rozšiřoval a tehdy byl nad těmito školami stanoven i odborný dohled školní inspekce. Po druhé světové válce byl zaveden jednotný typ základních hudebních škol. V šedesátých letech 20. století se tyto školy transformovaly na lidové školy umění, ve kterých postupně vznikaly další obory: taneční, výtvarné a literárně-dramatické. V době tzv. normalizace význam těchto škol poklesl zařazením mezi školská zařízení. Teprve novelizace školského zákona po roce 1989 vrátila lidovým školám umění jejich původní statut školy a dala jim i dnešní název základní umělecká škola. V současné době jsou základní umělecké školy součástí systému na sebe navazujícího uměleckého vzdělávání.

Základní umělecké školy umožňují podchytit a vzdělávat většinu nadaných i výrazně talentovaných jedinců a odborně je připravit na neprofesionální uměleckou činnost, popřípadě na studium ve středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na studium v konzervatořích.

Umělecká tvorba je jedním z nejznámějších produktů naší země a většina našich světově uznávaných umělců a dalších kvalitních profesionálů získala základy svého uměleckého vzdělání právě v základních uměleckých školách. Jejich struktura, široká síť a provázanost v systému uměleckého vzdělávání, nemá dnes srovnání v evropském ani světovém měřítku.

Obsah:

Preambule

Část A

1 Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání v systému kurikulárních dokumentů	
1. 1 Systém kurikulárních dokumentů	7
1. 2 Principy na nichž je Rámcový vzdělávací program pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání založen	8

Část B

2 Charakteristika a organizace základního uměleckého vzdělávání	9
2. 1 Charakteristika základního uměleckého vzdělávání	9
2. 2 Organizace základního uměleckého vzdělávání	9

Část C

3 Pojetí a cíle základního uměleckého vzdělávání	10
3. 1 Pojetí základního uměleckého vzdělávání	10
3. 2 Cíle základního uměleckého vzdělávání	10
4 Klíčové kompetence v základním uměleckém vzdělávání	11

Část D

5 Hudební obor	12
5. 1 Charakteristika hudebního oboru	12
5. 2 Očekávané výstupy	13
5. 2. 1 Struktura očekávaných výstupů hudebního oboru	14
5. 2. 2 Vzdělávací zaměření - Hra na klávesové nástroje	15
<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	15
<i>Skupinová interpretace</i>	15
5. 2. 2. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	15
5. 2. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	15
5. 2. 2. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	15
5. 2. 3 Vzdělávací zaměření - Hra na smyčcové nástroje	16
<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	16
<i>Skupinová interpretace</i>	16
5. 2. 3. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	16
5. 2. 3. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	16
5. 2. 3. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	16
5. 2. 4 Vzdělávací zaměření - Hra na dechové nástroje	17
<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	17
<i>Skupinová interpretace</i>	17
5. 2. 4. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	17
5. 2. 4. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	17
5. 2. 4. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	17
5. 2. 5 Vzdělávací zaměření - Hra na strunné nástroje	18
<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	18
<i>Skupinová interpretace</i>	18
5. 2. 5. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	18
5. 2. 5. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	18
5. 2. 5. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	18
5. 2. 6 Vzdělávací zaměření - Hra na bicí nástroje	19
<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	19
<i>Skupinová interpretace</i>	19
5. 2. 6. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	19
5. 2. 6. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	19
5. 2. 6. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	19

5. 2. 7	Vzdělávací zaměření - Sólový zpěv	20
	<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	20
	<i>Skupinová interpretace</i>	20
5. 2. 7. 1	Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	20
5. 2. 7. 2	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	20
5. 2. 7. 3	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	20
5. 2. 8	Vzdělávací zaměření - Sborový zpěv	21
	<i>Očekávané výstupy oblastí Skupinová interpretace a tvorba</i>	21
5. 2. 8. 1	Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	21
5. 2. 8. 2	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	21
5. 2. 8. 3	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	21
5. 2. 9	Vzdělávací zaměření - Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	22
	<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	23
	<i>Skupinová interpretace a tvorba</i>	23
5. 2. 9. 1	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	23
5. 2. 9. 2	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	23
5. 2. 10	Vzdělávací zaměření - Hra na akordeon;	24
	<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	24
	<i>Skupinová interpretace</i>	24
5. 2. 10. 1	Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	24
5. 2. 10. 2	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	24
5. 2. 10. 3	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	24
5. 2. 11	Vzdělávací zaměření - Hra na cimbál;	25
	<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	25
	<i>Skupinová interpretace</i>	25
5. 2. 11. 1	Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	25
5. 2. 11. 2	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	25
5. 2. 11. 3	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	25
5. 2. 12	Vzdělávací zaměření - Hra na dudy;	26
	<i>Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba</i>	26
	<i>Skupinová interpretace</i>	26
5. 2. 12. 1	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	26
5. 2. 12. 2	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	26
5. 2. 13	Vzdělávací zaměření – Skladba	27
5. 2. 13. 1	Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně	27
5. 2. 13. 2	Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně	27
5. 2. 13. 3	Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně	27
5. 2. 14	Vzdělávací oblast - Nauka o hudbě	28
5. 2. 14. 1	Očekávané výstupy vzdělávací oblasti pro I. stupeň základního studia	28
5. 3	Rámcový učební plán pro hudební obor	29
5. 3. 1	Přípravné studium	29
5. 3. 2	Základní studium I. stupně	29
5. 3. 3	Základní studium I. stupně; vzdělávací zaměření - sborový zpěv	29
5. 3. 4	Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	30
5. 3. 5	Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	30
5. 3. 6	Základní studium II. stupně	30
5. 3. 7	Studium pro dospělé	30
5. 3. 8	Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky	31
5. 4	Podmínky vzdělávání	32
6	Výtvarný obor	33
6. 1	Charakteristika výtvarného oboru	33
6. 2	Očekávané výstupy	33

6. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Výtvarné vyjádření	34
6. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Výtvarná kultura	34
6. 2. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Výtvarné vyjádření	35
6. 2. 4 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Výtvarná kultura	35
6. 3 Rámcový učební plán pro výtvarný obor	36
6. 3. 1 Přípravné studium	36
6. 3. 2 Základní studium I. a II. stupně	36
6. 3. 3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	36
6. 3. 4 Studium pro dospělé	36
6. 3. 5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky	37
6. 4 Podmínky vzdělávání	37
7 Taneční obor	38
7. 1 Charakteristika tanečního oboru	38
7. 2 Očekávané výstupy	38
7. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Taneční produkce a interpretace	39
7. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Recepce a reflexe tanečního umění	39
7. 2. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Taneční produkce a interpretace	39
7. 2. 4 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Recepce a reflexe tanečního umění	39
7. 3 Rámcový učební plán pro taneční obor	40
7. 3. 1 Přípravné studium	40
7. 3. 2 Základní studium I. a II. stupně	40
7. 3. 3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	40
7. 3. 4 Studium pro dospělé	40
7. 3. 5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky.....	40
7. 4 Podmínky vzdělávání	41
8 Dramatický obor	42
8. 1 Charakteristika dramatického oboru	42
8. 2 Očekávané výstupy	42
8. 2. 1 Vzdělávací zaměření - Dramatická tvorba	42
8. 2. 1. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	43
8. 2. 1. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	43
8. 2. 1. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Recepce a reflexe umělecké tvorby	43
8. 2. 1. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	44
8. 2. 1. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	44
8. 2. 1. 6 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Recepce a reflexe umělecké tvorby	44
8. 2. 2 Vzdělávací zaměření - Loutkářská tvorba	45
8. 2. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	45
8. 2. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	45

8. 2. 2. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Recepte a reflexe umělecké tvorby	45
8. 2. 2. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	45
8. 2. 2. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	46
8. 2. 2. 6 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Recepte a reflexe umělecké tvorby	46
8. 2. 3 Vzdělávací zaměření - Slovesná tvorba	47
8. 2. 3. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	47
8. 2. 3. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	47
8. 2. 3. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti Recepte a reflexe umělecké tvorby	47
8. 2. 3. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Individuální tvorba	47
8. 2. 3. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Skupinová tvorba	47
8. 2. 3. 6 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti Recepte a reflexe umělecké tvorby	48
8. 3 Rámcový učební plán pro dramatický obor	48
8. 3. 1 Přípravné studium	48
8. 3. 2 Základní studium I. a II. stupně	48
8. 3. 3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	48
8. 3. 4 Studium pro dospělé	49
8. 3. 5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky	49
8. 4 Podmínky vzdělávání	49
Část E	
9 Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných	50
10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	50
10. 1 Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základním uměleckém vzdělávání	50
10. 2 Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	50
10. 3 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními potřebami	51
11 Tvorba a zpracování školního vzdělávacího programu	52
11. 1 Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu	52
11. 2 Struktura školního vzdělávacího programu	53
12 Slovníček použitých výrazů	54

Část A

1 Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání v systému kurikulárních dokumentů

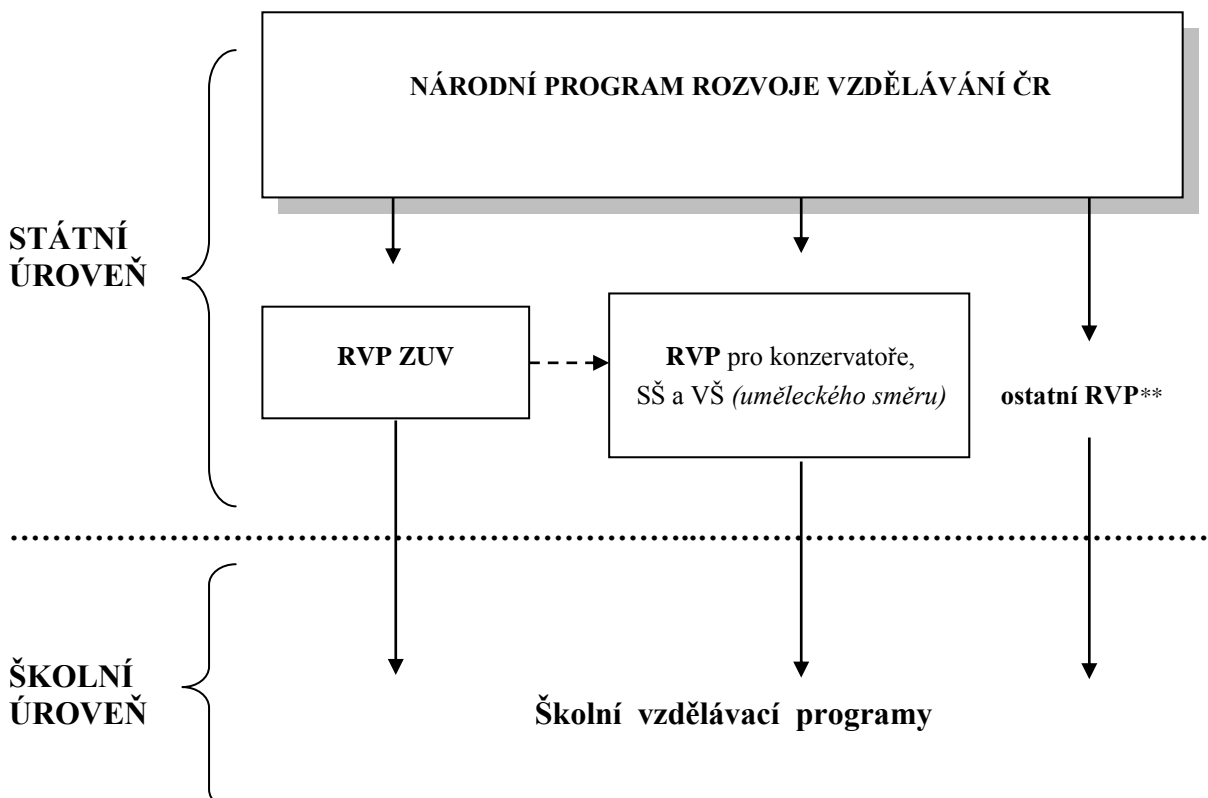
1.1 Systém kurikulárních dokumentů

Na základě koncepce vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice zakotvené v zákoně 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), se do vzdělávací soustavy zavádí nový systém kurikulárních dokumentů, které jsou tvořeny na **státní a školní úrovni**. **Státní úroveň** v systému kurikulárních dokumentů představují **Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy** (dále jen RVP). RVP vymezují závazné rámce pro jednotlivé obory vzdělání. **Školní úroveň** představují **školní vzdělávací programy** (dále jen ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách.*

Pro základní umělecké vzdělávání se vydává **Rámcový vzdělávací program pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání** (dále jen RVP ZUV).

Národní program vzdělávání, rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou **veřejné dokumenty**, přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Schéma postavení RVP ZUV v systému kurikulárních dokumentů

* ŠVP si vytváří každá škola podle zásad stanovených v RVP ZUV. Pro tvorbu ŠVP mohou školy využít tzv. *Manuál pro tvorbu školního vzdělávacího programu*. Manuál seznamuje s postupem tvorby ŠVP a uvádí způsoby zpracování jednotlivých částí ŠVP s konkrétními příklady

** Ostatní RVP - rámcové vzdělávací programy, které kromě výše uvedených vymezuje školský zákon - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro jazykové vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání, případně další.

1. 2 Principy, na nichž je Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání založen

Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání vychází z nové strategie vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, je koncepčním východiskem pro tvorbu rámcových vzdělávacích programů pro střední a vyšší odborné školy s uměleckým zaměřením a konzervatoře. Je založen na těchto principech:

- rovného přístupu k uměleckému vzdělávání v základních uměleckých školách,
- podpory pedagogické autonomie ve školách, profesní odpovědnosti učitelů a zavádění nových forem a metod ve výuce,
- udržování a rozvíjení kulturních tradic,
- zdůraznění směřování ke klíčovým kompetencím, které jsou provázané se vzdělávacím obsahem jednotlivých uměleckých oborů.

Vzdělávání podle RVP ZUV umožňuje uspořádat výuku podle potřeb žáků i školy. Tím podtrhuje autonomii jednotlivých škol, umožňuje jejich profilaci a poskytuje možnosti variabilnější organizace vzdělávání. Smyslem základního uměleckého vzdělávání by nemělo být pouhé poskytnutí základů vzdělání žákům v jednotlivých uměleckých oborech, ale to, že jeho prostřednictvím si žáci pěstují potřebné vlastnosti a žádoucí životní postoje.

RVP ZUV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb žáků, zkušeností učitelů se ŠVP a měnících se potřeb společnosti.

Část B

2 Charakteristika a organizace základního uměleckého vzdělávání

2.1 Charakteristika základního uměleckého vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech - hudebním, tanečním, výtvarném a dramatickém. Je nedílnou součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR.

I když základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, je dosažení základů vzdělání v uměleckých oborech důležitým východiskem umožňujícím plynulý přechod i logickou postupnost pro navazující vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Základní umělecké vzdělávání má podobu dlouhodobého, systematického a komplexního studia, jehož kvalita je zajišťována prostřednictvím vlastního hodnocení školy a externí evaluace. Základní umělecké vzdělávání rozvíjí a kultivuje umělecké nadání širokého okruhu zájemců, kteří prokáží potřebné předpoklady ke studiu a současně je rozsáhlou platformou pro vyhledávání umělecky talentovaných jedinců.

V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního uměleckého vzdělávání vydán Rámcový vzdělávací program pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání.

2.2 Organizace základního uměleckého vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání se člení podle §109 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé. Další podrobnosti o organizaci a průběhu základního uměleckého vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve vyhlášce č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Část C

3 Pojetí a cíle základního uměleckého vzdělávání

3.1 Pojetí základního uměleckého vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání organizuje přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

Přípravné studium zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů a zájmu žáků o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.

Vzdělávání na I. stupni základního studia je zaměřeno na rozvíjení individuálních dispozic žáků. Progresivní vzdělávání připravuje žáky na neprofesionální umělecké aktivity nebo na vzdělávání ve středních školách uměleckého či pedagogického zaměření a v konzervatořích.

Vzdělávání na II. stupni základního studia klade důraz na praktické uplatňování získaných dovedností a hlubší rozvoj zájmů žáků. Umožňuje jejich osobnostní růst v rámci aktivní umělecké činnosti a přípravu ke studiu na vysokých školách s uměleckým či pedagogickým zaměřením.

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin poskytuje žákům možnost hlubšího a obsahově náročnějšího studia.

Studium pro dospělé umožňuje další rozvoj v uměleckých oblastech v metodicky fundovaném prostředí v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.

3.2 Cíle základního uměleckého vzdělávání

- *utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení,*
- *poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti,*
- *po odborné stránce připravit žáky pro vzdělávání ve středních školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a v konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením,*
- *vytvořit příznivé sociální, emocionální a pracovní klima, které aktivizuje motivaci a napomáhá účinné spolupráci.*

4 Klíčové kompetence v základním uměleckém vzdělávání

Klíčové kompetence v základním uměleckém vzdělávání jsou kompetence specifické a představují souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro rozvoj žáka po stránce umělecké a pro jeho budoucí uplatnění v praktickém i profesním životě. Jsou vyjádřením schopností žáka tvořit, vnímat umělecké dílo a interpretovat je. Umožňují mu tak vytvářet si pozitivní vztah k umění a kultuře, k ostatním lidem i k sobě samému. Utváření a rozvíjení klíčových kompetencí je celoživotním procesem.

Podstatou základního uměleckého vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi na úrovni, která je pro ně vzhledem k jejich osobnímu maximu v dané etapě dosažitelná. Smyslem není definitivní dosažení klíčových kompetencí, ale neustálé *směřování* k nim. Klíčové kompetence jsou formulovány totožně pro všechny umělecké obory základního uměleckého vzdělávání. Jejich utváření a rozvíjení je posláním přípravného studia I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Kompetence k umělecké komunikaci

Žák:

- disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření,
- proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.

Kompetence osobnostně sociální

Žák:

- prostřednictvím soustavné umělecké činnosti disponuje pracovními návyky, které spoluutvářejí jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci,
- se účelně zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.

Kompetence kulturní

Žák:

- je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence,
- aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím.

Část D

5 Hudební obor

5.1 Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavné aktivní a poučené interpretace, popřípadě vlastní tvorby a prostřednictvím osvojení si základních a nezbytných vědomostí získaných z oblasti hudební teorie, využívat hudbu jako prostředku vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je tvořen očekávanými výstupy, které jsou naplňovány ve třech vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastech¹ - **Individuální interpretace a tvorba, Skupinová interpretace a Nauka o hudbě**. V oblasti **Individuální interpretace a tvorba** je žákovi umožněno osvojit si hru na nástroj, zpěv popřípadě hudební kompoziční techniku-skladbu. Žák nejprve získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní a souborové hře nebo ve sborovém zpěvu v rámci oblasti **Skupinová interpretace**. Později může uplatnit získané znalosti a vlastní talent v oblasti improvizace, komponování hudby, využívání moderních technologií v hudbě atp. Vzdělávací oblast **Nauka o hudbě** umožňuje žákovi orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet zkušenosti, dovednosti a vědomosti získané z praktických činností do vnímání hudby, prostřednictvím aktivního poslechu pak poučeněji interpretovat hudební dílo a kriticky je hodnotit. Realizace vzdělávacího obsahu této oblasti předpokládá činnostní pojetí výuky. Cílem je vychovat poučeného interpreta a posluchače schopného propojit hudební teorii s praxí a hlouběji prožít hudbu.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je realizován ve vzdělávacích zaměřeních - **Hra na klávesové nástroje, Hra na smyčcové nástroje, hra na dechové nástroje, Hra na strunné nástroje, Hra na bicí nástroje, Sólový zpěv, Sborový zpěv, Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba, Hra na akordeon, Hra na cimbál, Hra na dudy** nebo **Skladba**.

Na základě vzdělávacího zaměření (stanoveného v RVP ZUV) si škola vytvoří ve svém ŠVP tzv. **studijní zaměření**, a to tak, že rozpracuje předepsaný obsah vzdělávacího zaměření (očekávané výstupy) do vyučovacích předmětů, jejichž názvy jsou pak uváděny na vysvědčení.

¹ Ve vzdělávacích zaměřeních Sborový zpěv, Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba a Skladba je ze specifických důvodů jedna z oblastí vynechána, popřípadě realizována jiným způsobem

5. 2 Očekávané výstupy

Očekávané výstupy mají činnostní povahu se zaměřením na praktické využití. Jsou koncipovány tak, že v jednotlivých vzdělávacích zaměřeních určují na konci **3. ročníku** výstupy, které jsou pojaty jako **orientační** a nemají závazný charakter. Jsou určeny pro orientaci při tvorbě osnov pro jednotlivé předměty ve ŠVP. Naproti tomu očekávané výstupy na konci **7. ročníku** I. stupně a **4. ročníku** II. stupně jsou pojímány jako **závazné minimum**, které je ověřitelné a obsah vzdělávacích činností a učiva v jednotlivých ročnících ŠVP musí umožňovat žákovi tyto, na konci daného stupně předepsané, způsobilosti ovládat.

Výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně v ŠVP mohou, podle profilace školy, závazná kritéria určená v RV ZUV přesahovat, ale nesmí těmto kritériím nedostačovat.

RVP ZUV formuluje očekávané výstupy pro I. a II. stupeň základního studia. Očekávané výstupy pro přípravné studium si volí škola a zanesení je do ŠVP. Očekávané výstupy pro SPD si volí pedagog v návaznosti na aktuální stav a vzdělávací potřeby konkrétního studenta a v souladu s ŠVP je zanesení do třídní knihy.

V případě, že žák během studia HO přestoupí na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje v ŠVP od ročníku, jehož vzdělávacímu obsahu odpovídá aktuální úroveň jeho vědomostí a dovedností, kromě vzdělávacího obsahu nauka o hudbě, v níž pokračuje kontinuálně dál.

5. 2. 1 Struktura očekávaných výstupů v HO

Řazení úrovní očekávaných výstupů:

zkratka	popis	zaznamenáno v dokumentu
FŠ	Očekávané výstupy nejsou uvedeny v RVP ZUV. Výstupy formuluje škola.	ŠVP
RVP ZUV	Výstupy pro I. stupeň formuluje RVP ZUV.	RVP ZUV
RVP ZUV	Výstupy pro II. stupeň formuluje RVP ZUV.	RVP ZUV
FP	Očekávané výstupy nejsou uvedeny v RVP ZUV. Výstupy formuluje pedagog.	Třídní kniha

PS	I. ST.	II. ST.	SPD	
FŠ	RVP ZUV	RVP ZUV	FP	Řazení očekávaných výstupů určené pro žáky, kteří nastupují do přípravného studia a následně do studia na I. stupni.
	RVP ZUV	RVP ZUV	FP	Řazení očekávaných výstupů určené pro žáky, kteří nastupují do studia na I. stupni bez předchozího absolvování přípravného studia.
		RVP ZUV	FP	Řazení očekávaných výstupů určené pro žáky, kteří nastupují do studia na II. stupni bez předchozího absolvování I. stupně <i>(včetně těch, co absolvují přípravné studium před II. stupněm)</i> . V tomto případě žáci plní očekávané výstupy I. stupně.
			FP	Pro žáky, kteří nastupují do studia pro dospělé bez předchozího absolvování studia I. nebo II. stupně.

5. 2. 2 Vzdělávací zaměření - Hra na klávesové nástroje

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 2. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělé rytmické cítění, prstová technika na základní úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga),
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů.

5. 2. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- je schopen sluchové sebekontroly,
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry.

5. 2. 2. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ,
- hraje z listu jednoduché skladby,
- zvládá hru v duu (čtyřruční hra nebo hra dvou nástrojů), hraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souborech nebo orchestrech různého složení podle individuálních schopností,
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat,
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby,
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí,
- má přehled o skladbách významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů,
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5. 2. 3 Vzdělávací zaměření - Hra na smyčcové nástroje

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 3. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón,
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze daného nástroje, v kombinacích na více strunách,
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

5. 2. 3. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku,
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty,
- se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie,
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních.

5. 2. 3. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků,
- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce a interpretaci skladeb,
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- si vytváří názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů,
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb,
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5. 2. 4 Vzdělávací zaměření - Hra na dechové nástroje

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 4. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón),
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky,
- hraje jednoduché melodie podle sluchu,
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

5. 2. 4. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních,
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem.

5. 2. 4. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje,
- orientuje se v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb,
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat,
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb,
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5. 2. 5 Vzdělávací zaměření - Hra na strunné nástroje

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 5. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy nebo úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku),
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností ,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

5. 2. 5. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj,
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností,
- se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

5. 2. 5. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák:

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj,
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech,
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře,
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5. 2. 6 Vzdělávací zaměření - Hra na bicí nástroje

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 6. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček), různé techniky hry a základní typy úderů,
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- ovládá základní rytmické doprovody,
- se orientuje v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje,
- podle svých schopností a dovedností koordinuje hru s dalšími nástroji.

5. 2. 6. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodu i sólově,
- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích,
- se orientuje při hře polyrytmů,
- je schopen podle potřeby a svých dispozic si sám seřídít a naladit nástroj,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek,
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů.

5. 2. 6. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- ovládá různé druhy techniky hry,
- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky,
- je schopen nastudovat náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci,
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb,
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů,
- dokáže doprovodit hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu),
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje,
- je schopen využívat své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi.

5. 2. 7 Vzdělávací zaměření - Sólový zpěv

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 7. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace),
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly,
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu,
- zvládá zpěv s doprovodem,
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku.

5. 2. 7. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury,
- má rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky,
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu,
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení,
- je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise,
- uplatňuje zásady hlasové hygieny.

5. 2. 7. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje,
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu,
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu,
- je schopen kultivované stylové a žánrové interpretace vokálních skladeb různých slohových období, používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby,
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení,
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období, je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby.

5. 2. 8 Vzdělávací zaměření - Sborový zpěv

Očekávané výstupy oblastí

Skupinová interpretace a tvorba

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 8. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žáci

- využívají základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónů, hlavový tón, čistá intonace, správná artikulace),
- používají svůj hlas v celém svém rozsahu (zachovávají jeho přirozenost, nepřepínají své síly, nezpívají v nepřirozené hlasové poloze),
- rozlišují základní dynamiku a agogiku, mají povědomí o legatovém zpěvu,
- jsou schopni udržet si svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu,
- adekvátně reagují na dirigentská gesta.

5. 2. 8. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žáci

- ovládají základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury,
- mají rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky,
- mají vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu,
- čistě intonují svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem,
- orientují se ve struktuře sborové partitury,
- jsou schopni pracovat s větším rozsahem dynamiky,
- jsou seznámeni s vhodnou interpretací skladeb nejrůznějších období,
- s jistotou reagují na dirigentská gesta,
- vnímají vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby.

5. 2. 8. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žáci

- mají vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu,
- mají vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace),
- ovládají intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capelli
- s instrumentálním doprovodem,
- zpívají z listu jednodušší skladby,
- jsou schopni aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními.

5. 2. 9 Vzdělávací zaměření - Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Vzdělávací zaměření **Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba** je vzdělávacím zaměřením, které reaguje na neustálý vývoj hudebních nástrojů a hudební tvorby a proměnu přístupů k zvukové tvorbě jako jednoho z druhů umění. Vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího zaměření je v oblastech individuální tvorba a interpretace a skupinová tvorba uspořádán **modulárně**, což umožňuje zařazení těchto modulů i do jiných studijních zaměření vzniklých na úrovni ŠVP. Oblast nauka o hudbě je pak naplňována stejnými očekávanými výstupy, jako u ostatních vzdělávacích zaměření.

Povinné moduly tvoří tři samostatné a zároveň vnitřně propojené celky - ***Základy hry na EKN a jejich ovládání, Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku a Tvorba hudby prostřednictvím ICT.*** V *Základech hry na EKN* je žákovi umožněno seznámit se s elektronickými klávesovými nástroji na takové úrovni, aby je byl schopen dále využívat jako vstupní terminál pro přenášení audio a midi dat do digitálního prostředí. V modulu *Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku* je žákovi umožněno získat základní poznatky z oboru fyziky, akustiky a elektrotechniky a využívat tyto poznatky při vlastní práci s dostupnými prostředky, nástroji a technologiemi. Žák se seznámí s komplexním řetězcem zařízení ke snímání, digitalizaci a editaci zvuku, s dostupným hardwarem i softwarem využívaným v hudební tvorbě a produkci. *Tvorba hudby prostřednictvím ICT* je modul, který je zaměřen na vlastní tvůrčí činnost prostřednictvím příslušných technologií a autorskou práci v digitálním prostředí. Žákovi je umožněno tvůrčím způsobem pracovat s přejetým materiálem (remixy, koláže atd.), vytvářet vlastní zvukové objekty a podílet se s ostatními na realizaci společných hudebních projektů. Tyto moduly mohou být realizovány samostatně, jako součást jiného vzdělávacího zaměření hudebního oboru nebo jako jeden integrovaný předmět.

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace a tvorba

5. 2. 9. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

MODUL A - Základy hry na EKN a jejich ovládní

Žák

- ovládá daný nástroj, uvědomuje si jeho zvukové a technologické možnosti a užívá je,
- hraje jednoduché písně a doprovody.

/Bude dopracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

MODUL B - Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku

Žák

- chápe zákonitosti vzniku zvuku, jeho šíření a působení na lidský organismus,
- pořizuje zvukový záznam prostřednictvím mikrofону, snímače a převodníků,
- vytváří notový záznam v notačním programu,
- ovládá práci s jednotlivými stopami zvukového záznamu (kopírování, střih, nastavení parametrů, úpravy, mix),
- chápe základy elektrotechniky a řídí se jimi,
- zohledňuje daný prostor, hudební žánr i vliv zvuku na lidské zdraví pro adekvátní nastavení ozvučovací techniky a zvukové aparatury,
- poučeně používá dostupný hardware a software,
- zná a vhodně volí formáty pro ukládání zvukových dat.

/Bude dopracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

MODUL C - Tvorba hudby prostřednictvím ICT

Žák

- kreativně zpracovává vlastní i přejaté hudební motivy,
- schopen opatřit melodii dalším hlasem nebo doprovodem (harmonickým, rytmickým).

/Bude dopracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 9. 2 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

/Bude zpracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 10 Vzdělávací zaměření - Hra na akordeon

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 10. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení a držení nástroje, postavení pravé i levé ruky a jejich souhra),
- se orientuje podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje a dokáže zahrát dvojhlas pravou rukou,
- zvládá měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty),
- ovládá základní typy artikulace (legato a staccato),
- je schopen podle svých možností hrát jednoduché skladby z paměti.

5. 2. 10. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností,
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje, je schopen rozlišit základní dynamiku a tempo,
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky, podílí se na výběru skladeb,
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti vybrané přednesové skladby, zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- se na základě svých schopností začleňuje do souborové nebo komorní hry.

5. 2. 10. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku, je schopen tvořit kultivovaný tón,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, rozvíjet její přednesovou stránku, interpretovat skladby různých stylů a žánrů,
- ovládá práci s tónem, základy frázování a dále si rozvíjí svou hudební paměť,
- je schopen z paměti interpretovat vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření,
- je schopen využívat své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru.

5. 2. 11 Vzdělávací zaměření - Hra na cimbál

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 11. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje a držení paliček, uvolnění těla při hře a koordinace obou rukou), používá základní technické prvky (základní úhozy, tremolo, hra stupnic a akordů, paličkoklad a základní ovládaní pedalizace),
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- je schopen hrát z listu,
- je schopen hrát z paměti jednoduché skladby,
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit základními výrazovými prostředky,
- má elementární návyky hry lidové hudby a harmonického doprovodu,
- je připraven hrát s jinými nástroji (s klavírním doprovodem nebo v komorním souboru).

5. 2. 11. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák:

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci i vlastní tvorbě,
- je schopen samostatně řešit základní problémy nástrojové hry (paličkoklad, frázování, pedalizace atd.),
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- je schopen sluchové sebekontroly,
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce - využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- je schopen hry lidové hudby podle sluchu, spontánního muzicírování a transpozic harmonického doprovodu,
- je schopen hrát v komorních souborech.

5. 2. 11. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- ovládá náročnější techniku hry (rychlé tempo v jednohlasem a dvojhlasem provedení, kvalitní tremolo, kombinace pizzicata a úhozu, flažolety, akordová technika, dynamika, pedalizace),
- hraje z listu přiměřeně složité skladby,
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problémy paličkokladu, frázování a výrazových prostředků při nácviu a interpretaci skladeb,
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby,
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb klasické, soudobé a lidové hudby,
- zvládá hru jak sólo, tak s klavírním doprovodem i v instrumentálních uskupeních,
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí,
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5. 2. 12 Vzdělávací zaměření - Hra na dudy

Očekávané výstupy oblastí Individuální interpretace a tvorba Skupinová interpretace

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 12. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- se orientuje v technice hry na nástroj a notopisu (měchování, hra staccato, melodické ozdoby, hra vibrato, quasi dvojhlasá hra, odtrhávání),
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- se orientuje v základním způsobu hry na nástroj - ve hře variací,
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
- zvládá hru druhého hlasu k vlastnímu zpěvu,
- umí vytvořit jednoduchý dvojhlas k melodii písně,
- je schopen podle individuálních schopností hrát část repertoáru z paměti,
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v komorní a souborové hře,
- zná historii nástroje, rozumí jeho stavbě a ovládá základní údržbu nástroje.

5. 2. 12. 2 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

/Bude zpracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 13 Vzdělávací zaměření - Skladba

/Charakteristika vzdělávacího zaměření bude zpracována na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

5. 2. 13. 1 Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- projevuje originalitu nápadů a asociací,
- spontánně improvizuje na různé náměty, vyjadřuje emoce hudebními prostředky,
- zaznamenává vlastní rukou jednoduché obrysy vlastních nápadů a motivů,
- sluchově analyzuje krátké melodické a rytmické úseky,
- intuitivně reaguje na různé tónové řady (diatonika, pentatonika, chromatika, celotónová řada) a získává orientaci v základních harmonických funkcích dur - mollového systému,
- zhudebňuje kratší texty,
- vnímá a hodnotí skladby různých žánrů.

5. 2. 13. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák

- využívá rostoucí znalosti harmonie a hudebních forem pro vlastní tvorbu,
- v improvizaci používá vlastní motivy i hudební symboly a citace,
- svou hudební představivost obohacuje o používání kontrastu a gradace hudební plochy i o možnosti mimohudebních asociací a námětů,
- se orientuje v základech notace i akordických značkách, zabývá se analýzou kratších skladeb,
- komponuje přiměřeně rozsáhlé skladby pro více nástrojů či hlasů,
- získává základní poznatky o novějších skladebných technikách a trendech.

5. 2. 13. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák

- svou tvorbu profiluje podle vlastních estetických kritérií, reaguje na možnosti provádění svých skladeb,
- nalézá základní orientaci v hudebních stylech i technikách, ve světě umělecké tvorby vůbec a je schopen na jiná umělecká díla vyslovit svůj názor podpořený zevrubnou analýzou,
- plynule rozvíjí svou představivost v sólové i skupinové improvizaci,
- posuzuje vlastní tvorbu, umí nalézat různá formová a výrazová řešení,
- poznává základy instrumentace, používá různé hudební žánry a formy (instrumentální i vokální),
- je seznámen s možnostmi notačních počítačových programů (např. Finale, Sibelius).

5. 2. 14 Vzdělávací oblast - Nauka o hudbě

5. 2. 14. 1 Očekávané výstupy vzdělávací oblasti pro I. stupeň základního studia

Žák

- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla a svým způsobem jej realizuje,
- rozumí stavbě stupnic a akordů dur i moll, určí intervaly, rozezná tónorod hrané skladby (teoreticky i prakticky),
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamená jednoduchou hudební myšlenku,
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví,
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary,
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny,
- chápe význam harmonických funkcí a vytvoří jednoduchý doprovod,
- se orientuje v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů, i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je,
- má základní povědomí o výstavbě skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních formách,
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace,
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách,
- na základě svých zkušeností vyjadřuje své názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit,
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení.

Vzdělávací obsah pro II. stupeň základního studia vzdělávací oblasti Nauka o hudbě, si škola určí ve svém školním vzdělávacím programu.

5. 3 Rámcový učební plán pro hudební obor

Rámcový učební plán stanovuje závaznou týdenní minimální hodinovou dotaci, pro vzdělávací oblasti ve všech vzdělávacích zaměřeních hudebního oboru, podle daného stupně studia základního uměleckého vzdělávání. Na základě rámcového učebního plánu si škola vytváří své konkrétní učební plány pro jednotlivá studijní zaměření - respektive vyučovací předměty v těchto studijních zaměřeních tak, aby byla plně využita hodinová dotace stanovená rámcovým učebním plánem, a to jak minimální, tak disponibilní.

Disponibilní hodinovou dotaci škola využívá k vytvoření takového učebního plánu, který v souladu s jejím specifickým zaměřením, umožňuje komplexně realizovat vzdělávací obsah včetně výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učební plány, s konkretizací hodinové dotace pro jednotlivé ročníky, uvede škola do svého školního vzdělávacího programu, přičemž musí být zaručeno, že prostřednictvím výuky a její organizace, bude možné dosáhnout všech očekávaných výstupů požadovaných v RVP ZUV. Vzdělávání musí být organizováno ve všech vzdělávacích oblastech, pro které jsou v daném stupni studia Rámcovým vzdělávacím programem definovány očekávané výstupy.

5. 3. 1 Přípravné studium

Vzdělávací obsah přípravného studia i způsob jeho organizace a realizace stanoví škola ve svém ŠVP. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

5. 3. 2 Základní studium I. stupně²

	Minimální dotace							Disponibilní dotace
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Individuální interpretace a tvorba	1	1	1	1	1	1	1	9
Skupinová interpretace a tvorba								
Nauka o hudbě								
	V							

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

- ↔ -Vzdělávací obsah daných oblastí musí být do ŠVP zařazen a v průběhu 1. stupně realizován v procesu výuky. Způsob, formu realizace, zařazení do ročníku a hodinovou dotaci si určuje škola.
V - znamená možnost zařazení volitelného obsahu v souladu se vzdělávacím obsahem hudebního oboru. Posílení vzdělávací oblasti Individuální interpretace a tvorba o 1 hodinu znamená vyčerpání 4 hodin z disponibilní dotace.

5. 3. 3 Základní studium I. stupně - vzdělávací zaměření sborový zpěv

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	Disponibilní dotace
Skupinová interpretace a tvorba	P							19
Nauka o hudbě								

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

P – znamená povinnost zařazení oblasti do každého ročníku

- ↔ -Vzdělávací obsah daných oblastí musí být do ŠVP zařazen a v průběhu 1. stupně realizován v procesu výuky. Způsob, formu realizace, zařazení do ročníku a hodinovou dotaci si určuje škola.

² Neplatí pro vzdělávací zaměření Sborový zpěv

5. 3. 4 Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Individuální interpretace a tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	9
Skupinová interpretace a tvorba								
Nauka o hudbě								

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

↔ -Vzdělávací obsah daných oblastí musí být do ŠVP zařazen a v průběhu 1. stupně realizován v procesu výuky. Způsob, formu realizace, zařazení do ročníku a hodinovou dotaci si určuje škola. Posílení vzdělávací oblasti Individuální interpretace a tvorba o 1 hodinu, znamená vyčerpání 4 hodin z disponibilní dotace.

5. 3. 5 Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba (Modul A, B, C)

	Minimální dotace						
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Individuální interpretace a tvorba	16						
Skupinová interpretace a tvorba							
Nauka o hudbě							

5. 3. 6 Základní studium II. stupně

	Disponibilní dotace			
	1. r	2. r	3. r	4. r
Individuální interpretace a tvorba	8			
Skupinová interpretace a tvorba				
V				

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

V- znamená možnost zařazení volitelného obsahu v souladu se vzdělávacím obsahem hudebního oboru

5. 3. 7 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

5. 3. 8 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky

- Pro vzdělávání žáků ve vzdělávací oblasti Individuální interpretace a tvorba je kromě Sborového zpěvu, Elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby a Skladby pro jednotlivé ročníky určena minimální jednogodinová dotace. Tato minimální hodinová dotace může být posílena v ŠVP až do výše, která odpovídá možnostem školy. U studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin tato minimální dotace činí 1,5 hodiny.
- V případě, že škola chce využít pro vytvoření samostatného studijního zaměření ve svém ŠVP pouze jeden z modulů vzdělávacího zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba (např. základy Hry na EKN a jejich ovládní), použije rámcový učební plán pro základní studium I. stupně.
- Dále je vymezena disponibilní dotace. Disponibilní dotace je určena pro realizaci povinného vzdělávacího obsahu předepsaného v jednotlivých vzdělávacích oblastech, popřípadě pro realizaci dalších volitelných obsahů podle zaměření školy. Disponibilní dotace musí být využita v plné výši, přičemž její využití v daných ročnících určuje škola ve svém ŠVP.
- Disponibilní dotaci je možné použít pro zařazení a realizaci dalších volitelných obsahů podle zaměření školy.
- Vyučuje se:
 - individuálně hře na hudební nástroj,
 - individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků hře na kytaru a sólovému zpěvu,
 - individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků hře na zobcovou flétnu a hře na elektronické klávesové nástroje,
 - individuálně sólovému zpěvu a hře na jakýkoliv hudební nástroj v rámci studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin,
 - ve skupině maximálně dvaceti žáků u předmětů, které jsou vyučovány hromadně a vznikly na základě vzdělávací oblasti Nauka o hudbě.
- Velikost a obsazení hudebních formací, na jejichž činnosti se žáci podílí v rámci vzdělávání v oblasti skupinová interpretace a tvorba, se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy. V této oblasti je možné organizovat výuku společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.
- V rámci vzdělávacích oblastí Skupinová interpretace a tvorba a Nauka o hudbě, si škola může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu.
- Rozsah hodin klavírního doprovodu, který nelze svěřit žákům, přidělí ředitel školy v rozsahu minimálně jedné vyučovací hodiny týdně na jednu třídu.
- Velikost a obsazení pěveckých sborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy.
- U sborového zpěvu je možné výuku organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Nově přichozí žáci jsou zařazováni do studia podle svých schopností a dovedností s ohledem na jejich věk. Žáci, kteří nedosáhli věku 14 let jsou zařazováni do I. stupně studia. Žáci, kteří dosáhli nebo překročili hranici 14ti let jsou zařazováni do II. stupně studia. Žáci, kteří dosáhli nebo překročili hranici 18 let jsou zařazováni do SPD.

/Doporučeno na vložení do vyhlášky/

5. 4. Podmínky vzdělávání

/Bude zpracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

6 Výtvarný obor

6.1 Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka, jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků - vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické citění a tvořivost. Výtvarný projev je ovlivněn řadou schopností, jejichž rozvíjení se promítá do utváření osobnosti dítěte. S jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné. Žák se učí pojmenovávat a porovnávat výtvarné znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi i svoje pocity, postřehy a myšlenky. Navazuje a prohlubuje výtvarné vztahy, reflektuje názory druhých, respektuje odlišný výtvarný projev. Dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění, pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře.

Vzdělávací obsah oboru je tvořen očekávanými výstupy, které jsou členěny do vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastí - **Výtvarné vyjadřování a výtvarná kultura**. V oblasti **Výtvarného vyjadřování** je žákovi umožněno objevovat vizuálně vnímatelné znaky v okolním světě a v uměleckém díle, analyzovat náměty a výtvarné problémy s nimi spojené a prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení je uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu. Získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti. V oblasti **Výtvarné kultury** se žák seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách vývoje a s využitím výtvarného jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti.

6.2 Očekávané výstupy

Očekávané výstupy mají činnostní povahu se zaměřením na praktické využití. Na konci **7. ročníku I. stupně** a **4. ročníku II. stupně** jsou pojaty jako **závazné** minimum, které je ověřitelné a obsah vzdělávacích činností a učiva v jednotlivých ročnících ŠVP musí umožňovat žákovi tyto, na konci daného stupně předepsané, způsobilosti ovládat. Výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně v ŠVP mohou podle profilace školy závazná kritéria určená v RVP ZUV přesahovat, ale nesmí těmito kritériím nedostačovat.

RVP ZUV formuluje očekávané výstupy pro I. a II. stupeň základního studia. Očekávané výstupy pro přípravné studium si volí škola a zaneše je do ŠVP. Očekávané výstupy pro SPD si volí pedagog v návaznosti na aktuální stav a vzdělávací potřeby konkrétního studenta a v souladu se ŠVP je zaneše do třídní knihy.

6. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti -Výtvarné vyjadřování

Žák

- si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině. Respektuje různá hlediska, přispívá k upevnování mezilidských vztahů, posuzuje míru svých možností a cíleně s nimi zachází,
- směřuje k tvorbě poznáním a sebepoznáním, utváří si vlastní výtvarný názor, má odvalu k experimentům, stanovuje si dílčí cíle a trpělivě a soustředěně je plní, používá základní výtvarné pojmy,
- je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění. Ví, že existují světy vnitřní a vnější a zažívá je, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé,
- je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem, převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry. Intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Dodržuje vymezená pravidla. Ovládá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby a nových médií,
- je schopen zachytit tvar odrážející realitu, pracuje s linií, světlem a stínem, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, tvořivě spojuje viděné s výtvarným a kompozičním problémem. Podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením.

6. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti -Výtvarná kultura

Žák

- čerpá náměty a inspirace např. z historie, z hudby, z literatury, vnímá odlišná etnika a regionální specifika. Individuálně si vybírá podněty z různých oblastí výtvarné kultury, orientuje se ve výtvarných směrech,
- vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje, toleruje odlišně zdůvodněné interpretace, prezentuje vlastní i cizí práce, propaguje a instaluje je.

6. 2. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Výtvarné vyjadřování

Žák

- se podílí na utváření pravidel týmové spolupráce a uplatňuje je, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit, je schopen vlastní postup obhájit nebo změnit,
- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby. Je otevřený odlišnostem, argumentuje, prezentuje práci vlastní i druhých, včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií,
- pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci aj. Rozlišuje i propojuje obsah a formu, originálně řeší výtvarné problémy, experimentuje, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy,
- z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, interpretuje je systémově (z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí). Koncipuje komplexně pojaté celky, dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím,
- koncipuje řešení pomocí různých klasických a moderních technologií přiměřeně vlastnímu výtvarnému názoru. Zachází tvůrčím způsobem s elektronickými médii jako dalšími prostředky výtvarné kultury. Používá dostupné informační zdroje a osobitě je aplikuje.

6. 2. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti -Výtvarná kultura

Žák

- na základě výtvarných zkušeností i studia chápe, že svět lze zpřítomnit různými způsoby, např. figurací, abstrakcí, deformací, stylizací aj. Vnímá výtvarnou kulturu v historických souvislostech. Výstižně používá výtvarné pojmy.
- se orientuje v současném dění v oboru i v širších souvislostech.

6.3 Rámcový učební plán pro výtvarný obor

Rámcový učební plán stanovuje závaznou týdenní minimální hodinovou dotaci pro realizaci vzdělávacího obsahu oblastí výtvarného oboru, podle daného stupně studia základního uměleckého vzdělávání. Na základě rámcového učebního plánu si škola vytváří svůj konkrétní učební plán pro studijní zaměření - respektive vyučovací předměty ve studijním zaměření tak, aby byla plně využita hodinová dotace stanovená rámcovým učebním plánem.

Hodinovou dotaci škola využívá k vytvoření takového učebního plánu, který v souladu s jejím specifickým zaměřením umožňuje komplexně realizovat vzdělávací obsah, včetně výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učební plány, s konkretizací týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky, škola uvede do svého školního vzdělávacího programu, přičemž musí být zaručeno, že prostřednictvím výuky a její organizace bude možné dosáhnout všech očekávaných výstupů požadovaných v RVP ZUV.

6.3.1 Přípravné studium

Vzdělávací obsah přípravného studia i způsob jeho organizace a realizace stanoví škola ve svém ŠVP. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

6.3.2 Základní studium I. a II. stupně

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Výtvarné vyjadřování	19	12
Výtvarná kultura		

6.3.3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Výtvarné vyjadřování	26	16
Výtvarná kultura		

6.3.4 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky skupiny (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně.

6.3.5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky

- Hodinová dotace musí být použita pro vzdělávání ve všech ročnících daného stupně studia, přičemž musí být vyčerpána její minimální výše, která je vymezena rámcovým učebním plánem. Tato minimální hodinová dotace může být posílena v ŠVP až do výše, která odpovídá možnostem školy.
- Zařazení vzdělávacích obsahů do jednotlivých ročníků, spolu s hodinovou dotací určenou pro jejich realizaci, stanovuje škola.
- Vyučuje se:

- ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu na I. a II. stupni,
- ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni.
- Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu.

6. 4. Podmínky vzdělávání

Pro realizaci vzdělávání ve výtvarném oboru je zapotřebí zajistit učebnu vybavenou pro výtvarné činnosti potřebnými výtvarnými materiály a nástroji, odbornou literaturou a nezbytnými didaktickými pomůckami.

7 Taneční obor

7.1 Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi, podle míry jeho schopností a zájmu, poskytuje základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení.

Vzdělávání v tanečním oboru žáka seznamuje se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Vzdělávací obsah tanečního oboru je tvořen očekávanými výstupy, které jsou rozčleněny do vzájemně provázaných a podmiňujících oblastí - **Taneční produkce a interpretace a Recepte a reflexe tanečního umění**.

Prostřednictvím vzdělávací oblasti **Taneční produkce a interpretace** se žáci seznamují se základy tanečních technik. Rozvíjí techniku pohybu jako systém specifických prostředků komunikace a seznamuje se způsoby rozvoje a kultivace koordinačních, silových a vytrvalostních schopností, včetně kompenzace sekundárních dopadů fyzické zátěže na organismus. Ve vzdělávací oblasti **Recepte a reflexe tanečního umění** si žák rozvíjí schopnosti porozumět komunikačnímu obsahu uměleckého díla a umělecké dílo hodnotit, chápat taneční umění v souvislostech, hodnotit prováděný pohyb i umělecký projev.

7.2 Očekávané výstupy

Očekávané výstupy mají činnostní povahu se zaměřením na praktické využití. Očekávané výstupy na konci **7. ročníku I. stupně** a **4. ročníku II. stupně** jsou pojaty jako **závazné minimum**, které je ověřitelné a obsah vzdělávacích činností a učiva v jednotlivých ročnících ŠVP musí umožňovat žákovi tyto, na konci daného stupně předepsané způsobilosti, ovládat. Výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně v ŠVP mohou podle profilace školy závazná kritéria určená v RVP ZUV přesahovat, ale nesmí těmito kritériím nedostačovat.

RVP ZUV formuluje očekávané výstupy pro I. a II. stupeň základního studia. Očekávané výstupy pro přípravné studium si volí škola a zanesse je do ŠVP. Očekávané výstupy pro SPD si volí pedagog v návaznosti na aktuální stav a vzdělávací potřeby konkrétního studenta a v souladu s ŠVP je zanesse do třídní knihy.

7. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Taneční produkce a interpretace

Žák

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem,
- se orientuje v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem,
- interpretuje zadaný pohybový úkol,
- je schopen bezprostředního emocionálního a pravdivého projevu s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu,
- rozpoznává, kultivuje a respektuje svá specifika,
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehmudebních podnětů,
- se podílí na tvorbě taneční kompozice,
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností.

7. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe tanečního umění

Žák

- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů,
- si uvědomuje principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření,
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění,
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy,
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla,
- užívá základní odborné názvosloví.

7. 2. 3 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Taneční produkce a interpretace

Žák

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění,
- při improvizaci použít techniku různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu provedení,
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu,
- si uvědomuje svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor,
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografie s využitím všech získaných pohybových dovedností,
- se zapojuje při scénickém řešení choreografického díla (návrzích kostýmů, osvětlení, rekvizit a podobně).

7. 2. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe tanečního umění

Žák

- žák je schopen vnímat neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka,
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby,
- vnímá a hodnotí choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě promyšlených argumentů,
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla.

7.3 Rámcový učební plán pro taneční obor

Rámcový učební plán stanovuje závaznou týdenní minimální hodinovou dotaci pro realizaci vzdělávacího obsahu oblastí tanečního oboru podle daného stupně studia základního uměleckého vzdělávání. Na základě rámcového učební plánu si škola vytváří svůj konkrétní učební plán pro studijní zaměření - respektive vyučovací předměty ve studijním zaměření tak, aby byla plně využita hodinová dotace stanovená rámcovým učebním plánem.

Hodinovou dotaci škola využívá k vytvoření takového učební plánu, který v souladu s jejím specifickým zaměřením, umožňuje komplexně realizovat vzdělávací obsah včetně výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učební plány, s konkretizací týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky, škola uvede do svého školního vzdělávacího programu, přičemž musí být zaručeno, že prostřednictvím výuky a její organizace bude možné dosáhnout všech očekávaných výstupů požadovaných v RVP ZUV.

7.3.1 Přípravné studium

Vzdělávací obsah přípravného studia i způsob jeho organizace a realizace stanoví škola ve svém ŠVP. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

7.3.2 Základní studium I. a II. stupně

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Taneční produkce a interpretace	19	12
Recepce a reflexe tanečního umění		

7.3.3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Taneční produkce a interpretace	26	16
Recepce a reflexe tanečního umění		

7.3.4 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky skupiny (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

7.3.5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky

- Hodinová dotace musí být použita pro vzdělávání ve všech ročnících daného stupně studia, přičemž musí být vyčerpána její minimální výše, která je vymezena rámcovým učebním plánem. Tato minimální hodinová dotace může být posílena v ŠVP až do výše, která odpovídá možnostem školy.
- Zařazení vzdělávacích obsahů do jednotlivých ročníků spolu s hodinovou dotací určenou pro jejich realizaci stanovuje škola.
- Součástí plnohodnotné realizace vzdělávacího obsahu tanečního oboru je spolupráce s pedagogem hudebního oboru.

- Vyučuje se:
 - ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném studiu a v základním studiu I. a II. stupně,
 - ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni,
 - ve skupině minimálně 5 žáků v tanečním souboru.
- Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu.
- Velikost a obsazení tanečních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy.
- Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

7. 4. Podmínky vzdělávání

Pro realizaci vzdělávání v tanečním oboru je zapotřebí zajistit prostorný, dobře větratelný sál, vybavený vhodnou podlahovou krytinou, pianinem, popřípadě jiným doprovodným hudebním nástrojem, potřebným náčiním, učebními pomůckami a audiovizuální technikou.

8 Dramatický obor

8.1 Charakteristika dramatického oboru

Dramatický obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím tvořivých dramatických činností (pohybových a mluvních hereckých i loutkářských, dramaturgických, hudebních, výtvarných a prací s loutkářskými prostředky) a činností slovesných (tvořivé psaní) rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem rozvoje sociability žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění (literárního, výtvarného, hudebního) v jejich vzájemném propojení. Při respektování jejich specifických vyjadřovacích možností je využitelná pro výsledné dramatické sdělení. Rozvíjí tak žákovu schopnost vnímat, vytvářet a sdělovat v čase a prostoru lidské vztahy a jednání.

Vzdělávací obsah dramatického oboru je tvořen očekávanými výstupy, které jsou členěny do tří vzájemně provázaných oblastí - Individuální tvorba, Skupinová tvorba a Recepce a reflexe umělecké tvorby.

Vzdělávací obsah dramatického oboru je realizován prostřednictvím těchto vzdělávacích zaměření: **Dramatická tvorba, Loutkářská tvorba** nebo **Slovesná tvorba**.

Jednotlivá vzdělávací zaměření lze pojímat jako:

- samostatná (jediná) východiska pro tvorbu studijního zaměření v ŠVP,
- dílčí (integrována) východiska pro tvorbu studijního zaměření v ŠVP.

Vzdělání získané v dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

8.2 Očekávané výstupy

Očekávané výstupy mají činnostní povahu se zaměřením na praktické využití. Očekávané výstupy na konci **7. ročníku I. stupně** a **4. ročníku II. stupně** jsou pojaty jako **závazné** minimum, které je ověřitelné a obsah vzdělávacích činností a učiva v jednotlivých ročnících ŠVP musí umožňovat žákovi tyto na konci daného stupně předepsané způsobilosti ovládat. Výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně v ŠVP mohou podle profilace školy závazná kritéria určená v RVP ZUV přesahovat, ale nesmí těmto kritériím nedostačovat.

RVP ZUV formuluje očekávané výstupy pro I. a II. stupeň základního studia. Očekávané výstupy pro přípravné studium si volí škola a zaneše je do ŠVP. Očekávané výstupy pro SPD si volí pedagog v návaznosti na aktuální stav a vzdělávací potřeby konkrétního studenta a v souladu s ŠVP je zaneše do třídní knihy.

8. 2. 1 Vzdělávací zaměření - Dramatická tvorba

Vzdělávací zaměření Dramatická tvorba zahrnuje komplexní tvořivou dramatickou činnost, vycházející z tvořivé improvizace. Základní oblastí výuky je *Skupinová tvorba*. Směřuje od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci dramatickým projevem. Zahrnuje i mluvní a pohybovou průpravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních a pohybových dovedností. Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace. Základním metodickým principem se stává dramatická hra, která integruje průpravné činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze. Je realizována na tématech, která zohledňují individuální dispozice možnosti žáka. Volbou odpovídajících témat je v průběhu práce také příznivě ovlivňována schopnost žáků aktivně se podílet na vytváření vztahu vzájemné spolupráce ve skupině.

Nedílnou součástí je individuální práce na zvolené látce (poezie, próza, monolog, dialog, námět, téma), která je realizována ve vzdělávací oblasti *Individuální tvorba*. Předpokladem práce je volba přiměřené předlohy, jejích uměleckých a myšlenkových kvalit, které se žáci při hlubším seznamování s literaturou učí rozeznávat a hodnotit. Při výuce je dbáno na kulturu projevu, na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prostředků pro sdělování.

8. 2. 1. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- vybírá vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a kultivovaně s osobním zaujetím ji tvořivě interpretuje,
- interpretuje krátkou autorskou tvorbu.

8. 2. 1. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru,
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem,
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru.

8. 2. 1. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe umělecké tvorby

Žák

- se prostřednictvím individuální i skupinové tvorby seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí,
- na základě získaných vědomostí i dovedností je schopen dramatické a literární dílo zhodnotit,
- reflektuje práci druhých a je schopen ji hodnotit, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je.

8. 2. 1. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a svým způsobem je realizuje (např. přednes, herecký výstup, pohybový výstup),
- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování.

8. 2. 1. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru,
- herecky umí vytvořit charakter postavy,
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru,
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie, dramaturgie, scénická hudba, režie).

8. 2. 1. 6 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe umělecké tvorby

Žák

- dá vybrané dílo do sociokulturních souvislostí, je schopen pojmut téma a použité prostředky,
- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení,
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, je schopen hluboké sebereflexe.

8. 2. 2 Vzdělávací zaměření - Loutkářská tvorba

Ve vzdělávacím zaměření **Loutkářská tvorba** se metody používané v dramatické tvorbě rozšiřují o dramatickou hru loutkářskými prostředky (materiál, předmět, různé druhy figurativních loutek, masky apod.), a to jak v oblasti skupinové, tak i individuální tvorby. Hlavním obsahem práce jsou činnosti, které umožňují žákovi vnímat, respektovat a postupně využívat specifické zákonitosti pohybu zvoleného materiálu, zejména ve zkratce, stylizaci, nadsázce a metafoře. Tyto zákonitosti jsou určující pro celkovou vizuální podobu uměleckého sdělení i pro vytváření loutkovodičských dovedností žáků, jako předpokladu jejich celistvého, přirozeného, sdělného a osobitého projevu při hře s loutkou.

8. 2. 2. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- samostatně vybírá vhodné texty a kultivovaně s osobním zaujetím je s využitím loutkářských prostředků tvořivě interpretuje,
- tvoří krátké autorské výstupy s loutkářskými prostředky.

8. 2. 2. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- je schopen komunikovat prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností,
- vystaví a realizuje drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) s loutkářskými prostředky,
- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru, podílí se na jeho naplnění především v loutkoherecké složce.

8. 2. 2. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe umělecké tvorby

Žák

- se prostřednictvím individuální i skupinové tvorby seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dá do souvislostí,
- na základě získaných vědomostí i dovedností je schopen dramatické a literární dílo zhodnotit,
- reflektuje práci druhých a je schopen ji hodnotit, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je.

8. 2. 2. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a svým způsobem ji realizuje v loutkohereckém výstupu,
- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování.

8. 2. 2. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru,
- umí loutkoherecky vytvořit odstíněnější jednání,
- je schopen při vytváření postavy najít a použít pro daný typ loutky adekvátní loutkoherecké prostředky,
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru,
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie - především vhodného typu loutek, dramaturgie, scénická hudba, režie).

8. 2. 2. 6. Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe umělecké tvorby

Žák

- je schopen reflektovat práci svou i druhých, hodnotit ji, přijmout kritiku práce vlastní,
- rozvíjí schopnost spolupracovat, naslouchat a respektovat ostatní,
- osvojuje si prostřednictvím individuální i skupinové tvorby aktivně vhodná umělecká díla v souvislostech s dobou jejich vzniku,
- získává zvolenými tématy dílčí poznatky z kulturních dějin,
- je schopen podle získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo zhodnotit,
- je schopen pojmut téma a použité prostředky.

8. 2. 3 Vzdělávací zaměření - Slovesná tvorba

Hlavním obsahem vzdělávacího zaměření **Slovesná tvorba** je rozvíjení písemného projevu jako potřebné vyjadřovací dovednosti kultivovaného člověka. Písemný projev se stává výchozím materiálem i pro vlastní slovesnou tvorbu. Výuka směřuje od drobných literárních útvarů, až po vytváření scénářů. Dramatická hra zůstává jednou z hlavních metod práce v oblasti skupinová tvorba, pomáhá žákům ověřovat si nosnost tématu i vhodnost použitých vyjadřovacích prostředků a stává se základem pro výuku. Důležitou částí kolektivní výuky je poetika, komplexní tvořivá činnost se slovními výrazovými prostředky na základě poznatků z teorie slovesného umění. Součástí výuky v oblasti individuální tvorby jsou činnosti, které s ohledem na žákův rozvoj zahrnují individuální interpretaci, jak základních písemných projevů, tak i náročnějších slovesných žánrů.

8. 2. 3. 1 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách,
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní.

8. 2. 3. 2 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké novinářské, literární nebo dramatické útvary.

8. 2. 3. 3 Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepte a reflexe umělecké tvorby

Žák

- se prostřednictvím individuální i skupinové tvorby seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí,
- na základě získaných vědomostí i dovedností je schopen dramatické a literární dílo zhodnotit,
- reflektuje práci druhých a je schopen ji hodnotit, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je.

8. 2. 3. 4 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Individuální tvorba

Žák

- tvoří náročnější texty, propracovávané z hlediska, sdělnosti obsahu, tématu, použité formy, stylu a žánru.

8. 2. 3. 5 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Skupinová tvorba

Žák

- tvoří ve spolupráci s ostatními náročnější novinářské, literární útvary, nebo dramatické útvary,
- uplatňuje výrazové prostředky jak dokumentární slovesnosti, tak i vybraných literárních žánrů a umí s nimi pracovat.

8. 2. 3. 6 Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně ve vzdělávací oblasti - Recepce a reflexe umělecké tvorby

Žák

- je schopen reflektovat práci svou i druhých, hodnotit ji, přijmout kritiku práce vlastní,
- rozvíjet schopnost spolupracovat, naslouchat a respektovat ostatní,
- osvojit si prostřednictvím individuální i skupinové tvorby aktivně vhodná umělecká díla v souvislostech s dobou jejich vzniku,
- získávat zvolenými tématy dílčí poznatky z kulturních dějin,
- je schopen podle získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo zhodnotit,
- je schopen pojmut téma a použité prostředky.

8. 3 Rámcový učební plán pro dramatický obor

Rámcový učební plán stanovuje závaznou týdenní minimální hodinovou dotaci pro realizaci vzdělávacího obsahu oblastí ve všech vzdělávacích zaměřeních dramatického oboru podle daného stupně studia základního uměleckého vzdělávání. Na základě rámcového učebního plánu si škola vytváří konkrétní učební plán pro studijní zaměření - respektive vyučovací předměty ve studijním zaměření tak, aby byla plně využita hodinová dotace stanovená rámcovým učebním plánem.

Hodinovou dotaci škola využívá k vytvoření takového učebního plánu, který v souladu s jejím specifickým zaměřením umožňuje komplexně realizovat vzdělávací obsah včetně výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učební plány, s konkretizací týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky, uvede škola do svého školního vzdělávacího programu, přičemž musí být zaručeno, že prostřednictvím výuky a její organizace bude možné dosáhnout všech očekávaných výstupů požadovaných v RVP ZUV.

8. 3. 1 Přípravné studium

Vzdělávací obsah přípravného studia i způsob jeho organizace a realizace stanoví škola ve svém ŠVP. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

8. 3. 2 Základní studium I. a II. stupně

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Individuální tvorba	16	12
Skupinová tvorba		
Recepce a reflexe umělecké tvorby		

8. 3. 3 Základní studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	Týdenní minimální hodinová dotace	
	I. stupeň (7 ročníků)	II. stupeň (4 ročníky)
Individuální tvorba	23	16
Skupinová tvorba		
Recepce a reflexe umělecké tvorby		

8. 3. 4 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky skupiny (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvě vyučovací hodiny týdně.

8. 3. 5 Závazné pokyny k rámcovému učebnímu plánu a organizace výuky

- Hodinová dotace musí být použita pro vzdělávání ve všech ročnících daného stupně studia, přičemž musí být vyčerpána její minimální výše, která je vymezena rámcovým učebním plánem. Tato minimální hodinová dotace může být posílena v ŠVP až do výše, která odpovídá možnostem školy.
- Vzdělávací oblast recepce a reflexe umělecké tvorby prolíná výukou individuální a skupinové tvorby, ale je též možné ji vyučovat samostatně a využít pro ni disponibilní dotaci.
- Zařazení vzdělávacích obsahů do jednotlivých ročníků spolu s hodinovou dotací určenou pro jejich realizaci stanovuje škola.
- Vyučuje se:
 - ve skupině maximálně 10 žáků v základním studiu na I. a II. stupni při výuce předmětů, které vznikly na základě vzdělávacích oblastí skupinová tvorba a recepce a reflexe umělecké tvorby,
 - individuálně nebo ve skupině maximálně 5 žáků v základním studiu na I. a II. stupni při výuce předmětů, které vznikly na základě vzdělávací oblasti individuální tvorby,
 - ve skupině maximálně 5 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni při výuce předmětů, které vznikly na základě vzdělávacích oblastí skupinová tvorba a recepce a reflexe umělecké tvorby,
 - individuálně nebo ve skupině 2 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni při výuce předmětů, které vznikly na základě vzdělávací oblasti individuální tvorby,
 - ve skupině minimálně 5 žáků v divadelním souboru.
- Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu.
- Velikost a obsazení divadelních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy. Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.
- Rozsah hodin korepetice přidělí ředitel školy v závislosti na školním vzdělávacím programu a podmínkách školy.

8. 4. Podmínky vzdělávání

Pro realizaci vzdělávání v dramatickém oboru je zapotřebí zajistit vhodnou učebnu vybavenou potřebnými učebními pomůckami, audiovizuální technikou a osvětlovací technikou, knihovnou, obsahující odbornou literaturu z oblasti divadla a dramatické výchovy použitelnou jako předlohu a vybavení a základní nástroje pro tvorbu potřebných rekvizit podle volby vzdělávacího zaměření.

Část E

9 Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných

/Bude zpracováno na základě zkušeností a připomínek z pilotování RVP ZUV/

10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

10.1 Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základním uměleckém vzdělávání

Podobně jako ostatní typy vzdělávání, je i základní umělecké vzdělávání otevřené žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud takoví žáci prokáží nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do zvoleného uměleckého oboru, musí pro ně škola vytvořit takové podmínky, které jim umožní plnit s ohledem na jejich potřeby a možnosti vzdělávací obsahy stanovené školou v jejím ŠVP.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se **zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se **zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se **sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je upraveno v zákoně 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v § 16 a dále ve vyhlášce č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. RVP ZUV touto kapitolou doplňuje výše uvedené právní normy na úrovni kurikulárních dokumentů základního uměleckého vzdělávání, stanovuje zásady a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základním uměleckém školství a je současně východiskem pro tvorbu ŠVP v této oblasti.

10.2 Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního či sociálního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení klíčových kompetencí definovaných RVP ZUV, dále pak zlepšování sociální komunikace a specifických dovedností žáků.

Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním probíhá se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka prostřednictvím školských poradenských zařízení zařazených do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciální pedagogická centra).

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Přestože lze nalézt u jednotlivých

skupin žáků se zdravotním postižením a zdravotním či sociálním znevýhodněním společné charakteristiky vzdělávacích potřeb a stejný druh speciální pedagogické podpory, je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci jako jednotlivci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší a že příznaky, kterými se daná postižení manifestují, se mohou v průběhu vzdělávání měnit. Proto i výuka zahrnující speciální pedagogickou péči probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání.

10. 3 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní umělecké vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, spolupráci s odbornými pracovišti (PPP, SCP), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka. Dále je zapotřebí vytvářet podnětné a vstřícné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením a využívat didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření, umožňují žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podporuje jejich sociální integraci.

Na úrovni ŠVP je možné přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah jednotlivých předmětů pro tyto žáky tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi těchto žáků.

11 Tvorba a zpracování školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) je dokument, který v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) zpracovává každá základní umělecká škola podle RVP ZUV. ŠVP vychází z konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky školy a má na zřeteli postavení školy v regionu i sociální prostředí, ve kterém bude vzdělávání probíhat. Při tvorbě ŠVP vychází škola z informací získaných na základě vlastního hodnocení. Vzdělávací proces na konkrétní škole se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu.

Ředitel školy odpovídá za vypracování ŠVP a za soulad s RVP ZUV. Koordinuje práci na tvorbě ŠVP nebo může jeho koordinaci pověřit svého zástupce nebo jiného člena pedagogického sboru. Samotná příprava ŠVP je výrazem pedagogické autonomie i odpovědnosti celé školy za průběh a výsledky vzdělávání. Proto se na zpracování jednotlivých částí ŠVP podílejí všichni učitelé příslušné školy a jsou spoluodpovědní za realizaci ŠVP v podmínkách dané školy.

ŠVP je součástí povinné dokumentace školy, musí být zpřístupněn veřejnosti, aby se každý zájemce mohl seznámit s jeho obsahem, nahlížet do něj, pořizovat si z něj opis a výpisy a popřípadě požádat o kopii.

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí v rámci své inspekční činnosti naplnění ŠVP, jeho soulad s RVP ZUV a s právními předpisy.

11.1 Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu

ŠVP:

- je zpracováván v souladu s RVP ZUV,
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu uměleckému vzdělávání pro všechny žáky, kteří prokáží předpoklady ke vzdělávání,
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s přihlédnutím k možnostem a potřebám žáků,
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce, neomezoval je při uplatnění časových i metodických odlišností, které vycházejí z jejich zkušeností a z konkrétních potřeb žáků,
- je vytvářen jako relativně stálý dokument, jehož případné změny nesmí negativně zasáhnout do vzdělávacího procesu,
- ŠVP může být podle potřeby inovován i přepracováván, ale vždy s platností od 1. září následujícího školního roku a veškeré změny musí být včas zveřejněny,
- dodržuje stanovenou strukturu.

11.2 Struktura školního vzdělávacího programu

Podle této struktury vytvářejí základní umělecké školy svůj ŠVP.

1. Identifikační údaje

- název ŠVP (popř. motivační název):
- předkladatel:
 - název školy
 - adresa školy
 - IČO
 - jméno a příjmení ředitele
 - kontakty
- zřizovatel:
 - název
 - adresa
 - kontakty

2. Popis školy

- počet oborů, velikost
- historie, současnost
- charakteristika pedagogického sboru
- dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce
- vybavení školy a její podmínky

3. Zaměření školy a její vize

4. Výchovné a vzdělávací strategie

(společně uplatňované postupy na úrovni školy nebo uměleckého oboru pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků)

5. Studijní zaměření nebo obor

- názvy studijních zaměření nebo oborů
- tabulace učebních plánů (příp. poznámky k učebním plánům) pro daná studijní zaměření nebo obory s uvedením názvů příslušných vyučovacích předmětů

6. Učební osnovy vyučovacích předmětů daného oboru nebo studijního zaměření

- vzdělávací obsah vyučovacích předmětů daného oboru nebo studijního zaměření (rozpracované³ očekávané výstupy vzdělávacího zaměření)

5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6. Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných

7. Hodnocení žáků

- zásady a způsob hodnocení

8. Platnost dokumentu

- datum
- podpis ředitele
- razítko školy

³ tj. specifikované, konkretizované a rozčleněné do jednotlivých ročníků nebo delších časových období

12 Slovníček použitých výrazů

/Slovníček použitých výrazů bude postupně zpracováván v období pilotáže tvorby ŠVP/